

SAĞLIK

YÖNETİMİ

EDİTÖR

Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım KAPTANOĞLU

Tüm hakları saklıdır. Yazarlara ve Yayınevi; Beşir Kitabevi – Murat Tören'e aittir. Yazarların ve Yayınevi'nin yazılı izni olmaksızın, kitabın tümü ya da bir kısmı hiçbir nedenle yayımlanamaz ve kopyalanarak çoğaltılamaz.

Mizanpaj: Zeki ALBAYRAK

◆ *Beşir Kitabevi*

Merkez :

Sahaflar Çarşısı, No: 28 Beyazıt - İstanbul
Tel: 0212 512 60 07 – 0212 513 15 02

Şube 1 :

Sahaflar Çarşısı, No: 6 Beyazıt - İstanbul
Tel: 0212 519 34 48 – 0212 512 75 47

Şube 2 :

Şehremini Mah. Mevlana Kapı Cad.
No: 123/1 Fatih - İstanbul
Tel: 0212 530 77 54

Tel – Faks : 0212 527 28 71

www.besirkitabevi.com.tr
bilgi@besirkitabevi.com.tr
besirkitabevi@gmail.com

Sertifika No: 13647

ISBN: 978-605-5910-60-0

Baskı – Cilt:

Penguen Kitap Kaset Basın Yayın Paz. Tic. Ltd. Şti.

Davutpaşa Cad. No: 123 Kat:1

Topkapı – İstanbul

Tel: 0212 482 36 01 **Sertifika No: 11410**

SAĞLIK YÖNETİMİ

-Sağlık Yönetimi

Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu

-Sağlık Kurumlarında Yönetim

Dr. Nilay Gemlik

Dr. Fatma Ayanoglu Şişman

-Üretim Yönetimi (Operasyonel Yönetim)

Prof. Dr. Mehveş Tarım

Prof. Dr. Selim Zaim

Prof. Dr. Erkan Bayraktar

-Sağlık Kurumlarında Pazarlama Yönetimi ve Organizasyonu

Yrd. Doç. Dr. Ş. Burak Bekaroğlu

-Sağlık Kurumlarında İnsan Kaynakları Yönetimi

Yrd. Doç. Dr. Gülfer Bektaş

-Sağlık Ekonomisi ve İlaç Ekonomisi

Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu

-Sağlık Kurumlarında Finansal Kontrol Amaçlı

Gelir ve Gider Dengesi Yönetimi

Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu

Uzm. Saadet Peksu

Sinan Bayraktar

-Sağlık Hukukuna Giriş

Yrd. Doç. Dr. Nezh Varol

-Sağlık Mevzuatı

Dr. Gürkan Sert

Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu

-Hasta Hakları

Dr. Gürkan Sert

-Sağlık Kurumlarında Etik

Dr. Gürkan Sert

Doç. Dr. Ramazan Kaynak

Uzm. Tuba Sert

-Sağlıkta Araştırma, Çözümleme ve Raporlama Süreçlerinin Yönetimi

Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu

Araş. Gör. Orhan Zengin

ÖNSÖZ

Bireylerin ve toplumların sağlık düzeyi ve sağlık göstergeleri ülkelerin gelişmişlik düzeyinin bir ölçütü olarak tüm Dünya’da kabul görmektedir. Sağlık göstergelerinin istenilen düzeyde olması, sağlık hizmetlerinin etkin ve yeterli sunulabilmesine bağlıdır. Bu sunumu gerçekleştirecek olan ve toplumun kıt kaynaklarını önemli ölçüde tüketen sağlık kurumlarının kendilerinden beklenen artı değeri yaratmaları ancak çağdaş yönetim anlayışını hayata geçirmekle mümkündür.

Bu kaynakların etkin ve kaliteli yönetilebilmesi adına stratejik yönetim tekniklerinin geliştirilebilmesi için ise sağlık yönetimi alanında yetişmiş yönetici kadrolara ve özel ya da kamu tüm sağlık kurumlarında ihtiyaç duyulan insan kaynağını yetiştiren yüksek öğretim kurumlarına ihtiyaç vardır. Nitekim 03 Kasım 1994 tarihli, 22100 sayılı resmi gazete de yayımlanan Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuş olan önceleri Sağlık Eğitim Fakültesi, günümüzde ise Sağlık Bilimleri Fakültesi bünyesinde yer alan “ Sağlık Yönetimi Bölümü” günümüze dek sistematik gelişimini sürdürmüştür. Sağlık Yönetimi Bölümü ülkemizde bu alanda açılmış olan ilk iki bölümden biridir. 2000’li yıllardan beri mezun verilmiş, bu mezunlar aracılığı ile İstanbul’da özellikle özel sektörde oldukça etkin olunmuştur.

Mezunlarına; YÖK Yürütme Kurulu’nun 26.08.1998 tarihli kararı uyarınca “Sağlık Yöneticisi” unvanı verilmektedir. Mezunlar; kamu ve özel sağlık sektöründe, özel sigorta şirketlerinde, ilaç, tıbbi cihaz üreten endüstri kuruluşlarında, sağlık araştırma merkezlerinde profesyonel yönetici olarak görev almaktadırlar. Zamanla ülkemizin sağlık politikalarının belirlenmesi ve yürütülmesinde de aktif rol alacaklarına inancım tamdır.

“Sağlık Yönetimi” konusunda eğitimini ve deneyimini artırmak isteyen tüm sağlık profesyonelleri ve öğrencilere bu kitabın faydalı olması dileklerle, yazılmasında emeği geçen tüm öğretim üyelerini özverili çalışmalarından dolayı yürekte kutlar, tüm bilimsel çalışmalarında aynı dayanışma ruhu içinde nice başarılı birliktelikler dilerim.

Prof. Dr. M. Gülden Polat

Marmara Üniversitesi

Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı

SUNUŞ

Sağlık işletmeleri son derece dinamik, rekabetin yoğun olduğu bir ortamda hizmet vermektedir. Hizmet sektöru içinde yer alan sağlık sektöru diğer sektörlerden daha hızlı değişmektedir. Bu alan sağlık hizmetinin nerede, nasıl ve kim tarafından sunulacağı ve nasıl finanse edileceği hususlarında değişmektedir. Bu değişimler tıp teknolojisinde, hasta ve çalışan beklentilerinde, sağlığın kendi yapısında ve tanımında, toplumun sosyokültürel yapısında, ilaç sektöründe karşımıza çıkmakta ve maliyetler gün geçtikçe artmaktadır.

Sağlık yönetimi bu değişimleri etkili, verimli ve kaliteli yönetebilecek bilgi, beceri ve multidisipliner bakış açısına sahip nitelikte insan gücünün yetiştirilmesi ve dolayısıyla toplum sağlığının geliştirilmesi açısından gün geçtikçe daha çok önem kazanmaktadır.

Sağlık sektörünün dinamikleri göz önüne alınarak hazırlanmış olan Sağlık Yönetimi kitabının bu alanda eğitim veren öğretim elemanları, öğrenciler, sektör çalışanları açısından çok yararlı olacağını düşünmekteyim. Bu eseri hazırlayan değerli meslektaşım Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu'nu tebrik eder, başarılarının devamını dilerim.

Prof. Dr. Mehveş Tarım

Sağlık Yönetimi Bölüm Başkanı

Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekan Yardımcısı

“Valetudo curo nostrum vita, nos curo valetudo”

Günümüzde sağlık kurumlarının ve sağlık hizmetlerinin dağıtımının sadece kamuya ait olduğu geleneksel anlayış, kamunun hizmet satın alan, düzenleyen ve yöneten bakış açısı ile yer değiştirmiştir. Her hâl ü kârda, doğaları gereği tüm sağlık kurumları kesinlikle insani değerlere ve sosyal faydaya dayalı değerler üreten yönetim anlayışını benimseyen organizasyonlardır. Sağlık kurumları yönetiminin girdisi de çıktısı da insan ve kaliteli tedavidir. Süreç ise insanın nitelikli sağlık hizmeti almasıdır. Durum böyle olunca sağlık hizmeti sunumu talep eden için sadece ihtiyaç değil, vazgeçilemez bir ihtiyaçtır. Burada sağlık personeline ve özellikle hekime düşen sağlık hizmetlerine kimin, ne şekilde ihtiyacı olduğunun yönetilmesini sağlayacak bakış açısını öğrenmektir.

Bu kitapta sağlık yönetimi, insani değer yaklaşımı teorisi ile anlatılmaya gayret edilmiştir. Bu kaynak eserin yazılmasına neden olan fikir yönetsel bakış açısındaki değişimin tamamen insanın değişimden kaynaklandığıdır. Sağlık hizmetleri gereksiniminin de insanın biyo-piko-sosyolojik değişimi ile birlikte kabuk değiştirdiği gözlenmiştir. Bu değişimin anlaşılabilmesi için bu kitabın içeriği, sağlık profesyonellerin ve öğrencilerin uyum sağlayabileceği bir başvuru kaynağı şeklinde hazırlanmıştır.

Bu kitaptaki her konu yazarları tarafından ele alınılırken temel amaç sağlık yönetimi bakış açısı ile bakabilmeyi ve düşünebilmeyi sağlamaktır. Tüm özen ve gayretlerimize karşı olabilecek ve bulunabilecek tüm hatalarımızdan değerli okuyucumuzun sınırsız hoşgörüsüne sığınmak istiyoruz. Sağlık yönetimi bakış açısını yakalamak isteyen sağlık profesyonelleri ile iletişimimizi sadece kitap yolu ile değil sürekli kılmak için www.saglikyonetim.com adresinden interaktif iletişim kurmak amaçlı web sitesi oluşturulması çalışmalarına başlanmıştır.

Çalışmamızın her aşamasında bize destek olan 40 günlükten 80 yaşlarına kadar uzanan geniş bir yelpazede yer alan aile üyelerimize, Arş. Gör. Nur Şişman'a, hazırladıkları özverili ve destekleyici çalışma ortamı ve yakın ilgilerinden dolayı başta Murat Tören, Osman Tören, Zeki Albayrak olmak üzere tüm Beşir Kitabevi çalışanlarına teşekkürü bir borç biliriz.

Saygılarımızla,

İÇİNDEKİLER

-Sağlık Yönetimi	14-89
<i>Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu</i>	
-Sağlık Kurumlarında Yönetim.....	90-120
<i>Dr. Nilay Gemlik</i> <i>Dr. Fatma Ayanoglu Şişman</i>	
-Üretim Yönetimi (Operasyonel Yönetim).....	121-150
<i>Prof. Dr. Mehveş Tarım</i> <i>Prof. Dr. Selim Zaim</i> <i>Prof. Dr. Erkan Bayraktar</i>	
-Sağlık Kurumlarında Pazarlama Yönetimi ve Organizasyonu.....	151-185
<i>Yrd. Doç. Dr. Ş. Burak Bekaroğlu</i>	
-Sağlık Kurumlarında İnsan Kaynakları Yönetimi.....	186-235
<i>Yrd. Doç. Dr. Gülfer Bektaş</i>	
-Sağlık Ekonomisi ve İlaç Ekonomisi	236-295
<i>Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu</i>	
-Sağlık Kurumlarında Finansal Kontrol Amaçlı Gelir ve Gider Dengesi Yönetimi.....	296-365
<i>Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu</i> <i>Uzm. Saadet Peksu</i> <i>Sinan Bayraktar</i>	
-Sağlık Hukukuna Giriş.....	366-379
<i>Yrd. Doç. Dr. Nezh Varol</i>	
-Sağlık Mevzuatı	380-463
<i>Dr. Gürkan Sert</i> <i>Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu</i>	
-Hasta Hakları	464-485
<i>Dr. Gürkan Sert</i>	
-Sağlık Kurumlarında Etik.....	486-493
<i>Dr. Gürkan Sert</i> <i>Doç. Dr. Ramazan Kaynak</i> <i>Uzm. Tuba Sert</i>	
-Sağlıkta Araştırma, Çözümleme ve Raporlama Süreçlerinin Yönetimi	494-576
<i>Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu</i> <i>Araş. Gör. Orhan Zengin</i>	
DİZİN.....	577-584

SAĞLIK YÖNETİMİ: YAZARLARIN KISA ÖZGEÇMİŞİ

Not; Yazarlarımızın öz geçmişleri soyadlarına göre alfabetik sıraya konmuştur.

Doç. Dr. Erkan Bayraktar

1985 yılında Dokuz Eylül üniversitesi, Endüstri Mühendisliği bölümünden fakülte ve bölüm birincisi olarak mezun olmuştur. 1987 de aynı bölümden Yüksek lisans derecesini almıştır. ODTÜ Endüstri Mühendisliği bölümünde başladığı doktora çalışmalarına, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından verilen yurtdışı yüksek eğitim bursunu kazanarak Amerika Birleşik Devletlerinde devam etme hakkını elde etmiştir. 1993 de University of Iowa'da Endüstri Mühendisliği bölümünden, "üstün akademik başarı sertifikası" ile doktora derecesini almıştır. Endüstri mühendisliğinin verimlilik, yerleşim düzenleme ve simülasyon gibi alanlarında uzmanlaşmış bir Amerikan danışmanlık şirketinde bir süre çalışmıştır. Bu esnada çok sayıda özellikle *3-büyük* Amerikan oto üreticisine yönelik projede görev almıştır. Daha sonra akademik hayata dönen Dr. Bayraktar, sırasıyla Dokuz Eylül Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümü ve kuruluş aşamasında Beykent Üniversitesinde görev almıştır. Beykent Üniversitesinde İİBF dekan yardımcılığı, İşletme ve Yönetim Bilişim Sistemleri bölüm başkanlıklarını yürütmüştür. Ayrıca Bahçeşehir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü görevinde de bulunan Dr. Bayraktar, halen Bahçeşehir üniversitesi Endüstri mühendisliği bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Sinan Bayraktar

14.12.1977 yılında Erzurum ilinin İspir ilçesinde doğmuştur. İspir Sağlık Meslek Lisesini bitirdikten sonra Anadolu Üniversitesi Laborant ve Veteriner Sağlık bölümünü okumuş ardından Sakarya Üniversitesi İktisat-Maliye bölümünü bitirmiştir. Beykent Üniversitesinde Hastane ve Sağlık Kurumları Yöneticiliği üzerine Yüksek Lisans yapmaktadır. İstanbul İl Sağlık Müdürlüğü İdari ve Mali Şubede çalışmış ve Kartal Ağız ve Diş Sağlığı Hastanesinde kurucu müdürlük yapmıştır. İş hayatına Kartal Yavuz Selim Devlet Hastanesinde Hastane Müdürü olarak devam etmektedir. Evli ve bir çocuklu olan yazarımız ayrıca kızı Liva'yı da çok sevmektedir.

Yrd. Doç. Dr. Gülfer Bektaş

1988 İ.Ü. F.N.H.Y.O mezunudur. 1988–1991 yılları arasında İ.Ü İşletme Fakültesi'nde Hastane ve Sağlık Kuruluşları Yönetimi'nde Yüksek Lisansını, 1991–1999 yılları arasında İ.Ü İşletme Fakültesi'nde Hastane ve Sağlık Kuruluşları Yönetimi'nde Doktorasını tamamlamıştır. 1997 tarihinden itibaren M.Ü Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde Sağlık Yönetimi Bölümünde Öğretim Görevlisi, 2003'ten itibaren Yardımcı Doçent olarak "İnsan Kaynakları Yönetimi" ve "Sağlık İşletmelerinde İnsan Kaynakları Yönetimi" dersini vermiştir. Ulusal ve uluslararası yayınlarının yanı sıra "Sağlık İnsangücü Planlaması" isimli bir ders kitabı bulunmaktadır. T.C. Sağlık Bakanlığı Ebelik-Hemşirelik Danışma Kurulu Üyeliği ile

T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı “Sağlık Hizmetlerinde Etkinlik” Özel İhtisas Komisyonu Üyeliğinde bulunmuştur. M.Ü. Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü’nden Şubat 2011’ de ayrılarak Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü ‘de Öğretim Üyesi olarak göreve başlamıştır. 15 Mart 2011 tarihinden itibaren Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölüm Başkanı olarak görevini sürdürmektedir.

Yrd. Doç. Dr. Ş. Burak Bekaroğlu

1971 yılında Üsküdar İstanbul’da doğdu. Erenköy İlkokulu ve Fenerbahçe Lisesi’nde öğrenim gördü. 1994’te İstanbul Üniversitesi Dış Hekimliği Fakültesi Dış Hekimliği Bölümü’nden lisans derecesini aldı. 1997’de İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Fakültesi Bölümü, Hastane ve Sağlık Kurumlarında Yönetim programından Prof. Dr. Fulya SARVAN’ın danışmanlığında yüksek lisans derecesini aldı. 2002 yılında yine aynı enstitü ve bölümde, Prof. Dr. Tamer KOÇEL ve Prof. Dr. Hayri ÜLGİN’in eş danışmanlıklarında Yönetim Organizasyon doktorasını tamamladı. 1998’de Araştırma Görevlisi olarak girdiği o zamanki adıyla Marmara Üniversitesi Sağlık Eğitim Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü’nde, 2003 yılında Yardımcı Doçent kadrosuyla öğretim üyesi olarak akademik çalışmalarını sürdürdü. Hâlen Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü Hastane İşletmeciliği Anabilim Dalı’nda görevini sürdürmektedir. Evli ve iki kız çocuğu babasıdır.

Dr. Nilay Gemlik

1968 yılında İstanbul’da doğmuştur. 2005 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Yönetim ve Organizasyon Bilim Dalından Doktora derecesi almıştır. 2000 yılından beri Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü’nde görev yapmaktadır. Sağlık işletmelerinde örgüt geliştirme ve sağlık işletmelerinde insan kaynakları derslerini vermektedir. Liderlik ve örgütsel çatışma özel ilgi alanlarıdır.

Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu

1963 yılında Nevşehir’de doğdu. Orta ve lise öğrenimini Saint-Beniot Fransız Lisesinde tamamladı. Lisans öğrenimini ise İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesinden 1988 yılında mezun olarak tamamladı. Lisans eğitimi esnasında öğrenci değişimi programı aracılığı ile 1986-1988 yılları arasında Londra Üniversitesi Tıp fakültesinde staj ve intörnlik eğitimi gördü. T.C. Sağlık Bakanlığı Haydarpaşa Numune Hastanesi’nde Aile Hekimliği uzmanlığını 1994 yılında tamamladı. T.C. Sağlık Bakanlığı Haydarpaşa Numune Hastanesinde eğitici ve aile hekimliği koordinatör yardımcısı, Hastane İnternet direktörü olarak çalıştı. 1999 yılında Marmara Üniversitesi Sağlık Eğitim Fakültesinde Yrd. Doç. Dr olarak çalışmaya başladı.

2005 yılında Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Sağlık kurumları yönetimi dalında yüksek lisansını tamamladı.

2007 yılında Anadolu Üniversitesi İktisat Fakültesi Maliye bölümünden mezun oldu.

2010 yılında Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Hastane İşletmeciliği dalında doktorasını tamamladı.

2007 yılında doçent oldu. Halen Marmara Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi bölümünde, Sağlık Ekonomisi A.B.D. başkanı olarak çalışmaktadır. Çok sayıda yayınlanmış ulusal ve uluslararası çalışmaları vardır. Kaptanoğlu'nun 48'si uluslararası SSCI kapsamında hakemli dergiler, 32'si uluslararası hakemli dergiler ve yayınlar, 8'si uluslararası kitaplar, geri kalanı ulusal hakemli dergiler ve tezlerde olmak üzere toplam 121 adet atıf almış çalışması mevcuttur.

Doç. Dr. Ramazan Kaynak

1974 Kırşehir doğumlu olup, İTÜ Gemi İnşaatı ve Deniz Bilimleri Fakültesi'nde lisans, GYTE İşletme bölümünde işletme yüksek lisans ve doktora programlarını tamamlamıştır. Özel sektör tersaneleri ile Kıyı Emniyeti ve Gemi Kurtarma İşletmeleri'ndeki piyasa deneyimlerinin ardından 2000 yılında GYTE İşletme Fakültesi'nde Araştırma Görevlisi, 2003 yılında ise Yardımcı Doçent olarak çalışmaya başlamıştır. 2008 yılından beri aynı okul ve bölümde üretim yönetimi ve pazarlama anabilim dalında Doçent kadrosunda çalışmalarına devam etmektedir.

Uzm. Saadet Peksu

1970 Kayseri'de doğmuştur. Lisans öğrenimini İstanbul Üniversitesi Florance Nightingale Hemşirelik Yüksek Okulunda tamamlamıştır.

İş deneyimi:

Kardiyoloji servis hemşireliği, Kalp cerrahi yoğun bakım hemşireliği, Almanya'da kadın doğum servis hemşireliği ve aile sağlığı merkezi hemşireliği (ASM).

Yazar halen Üsküdar 7 nolu ASM'de çalışmaktadır.

Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü işletme A.B.D. Hastane ve Sağlık Kurumları Yönetimi dalında yüksek lisans yapmıştır (2011). Tezi: ASM'lerde maliyet analizidir. Tez danışmanı Doç. Dr. Ayşegül Yıldırım Kaptanoğlu'dur.

Uzm. Tuba Sert

1981 İzmir doğumlu olup, 2002 yılında CBÜ Manisa Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik bölümünde lisans, 2005 yılında Beykent Üniversitesi Hastane ve Sağlık Kurumları Yönetimi bölümünde yüksek lisans eğitimlerini tamamlamıştır. 2007 yılında GYTE İşletme Fakültesi'nde işletme doktora programına başlamış olup şu an tez aşamasında çalışmalarına devam etmektedir. 2003 yılında GATA Haydarpaşa Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde hemşire olarak başladığı iş yaşamını halen aynı hastane bünyesinde devam ettirmektedir.

Dr. Gürkan Sert

1999'da Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesinden mezun olmuş ve 2000 yılında Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi Deontoloji Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans başlamıştır. Aynı yıl içinde Deontoloji Anabilim Dalına Araştırma Görevlisi olarak atanmıştır.

Gürkan Sert, 2003'te Yüksek Lisans eğitimini tamamlamış ve aynı yıl içinde aynı Anabilim Dalı'nın Doktora Programına başlayarak 2007 yılında doktora eğitimini tamamlamıştır.

Gürkan Sert'in ilk kitabı olan "*Hasta Hakları -Uluslararası Bildirgeler ve Tıp Etiği Açısından-*" 2004'te, ikinci Kitabı "*Tıp Etiği ve Mahremiyet Hakkı*" 2008'de Babil Yayınlarından yayınlanmıştır. 2007' de Prof. Dr. Şefik Görkey ve Dr. Tolga Güven ile beraber Uluslararası Tıp Hukuku Ansiklopedisi'nin "*Türkiye Tıp Hukuku*" Monografını yazmıştır.

Gürkan Sert'in hekimlerin ve dış hekimlerinin hukuki sorumluluğu, hasta hakları, HIV'le yaşayan kişilerin hakları, üreme hakları, konularında bilimsel faaliyetleri bulunmaktadır.

Gürkan Sert, Sağlık Bakanlığının, sivil toplum örgütlerinin, yerel yönetimlerin yürüttüğü hasta hakları, üreme hakları, projelerinde eğitmen ve danışman olarak da görev almış ve 2005 yılında Hasta ve Hasta Yakını Hakları Derneği'nin "*Yılın Hukukçusu Hizmet Plaketi*"ni almıştır.

Halen Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesinde Öğretim Görevlisi olan Gürkan Sert, Marmara Üniversitesi'nde, Lisans, Yüksek Lisans ve Doktora programlarında eğitim vermektedir. Marmara Üniversitesi Bilimsel Araştırma Proje Komisyonu'nun desteklediği projelerde yürütücü olarak da görev alan Gürkan Sert aynı zamanda Marmara Üniv. Tıp Fak. Hayvan Deneyi Etik Kurulu üyesidir.

Dr. Fatma Ayanoglu Şişman

1976 yılında Mardin'de doğmuştur. 2007 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı, Yönetim ve Organizasyon Bilim Dalından Doktora derecesi almıştır. 2004 yılından bu yana Marmara Üniversitesi İşletme Bölümü Yönetim ve Organizasyon Ana Bilim Dalı'nda çalışmaktadır. 2007-2009 yılları arasında Amerika'da çeşitli araştırmalar yapmıştır. İşletmeye giriş, işletme yönetimi, kariyer yönetimi, teknoloji ve yenilik yönetimi, stratejik yönetim dersleri vermektedir. Ağırlıklı olarak değişim, yeniden yapılanma, verimlilik, sağlık yönetimi ve strateji gibi konuların hem özel hem de kamu sektöründeki uygulamalarıyla ilgilenmektedir. Evli ve bir çocuk annesidir.

Prof. Dr. Mehveş Tarım

Prof. Dr. Mehveş Tarım 1983 yılında İ.Ü. İstanbul Tıp Fakültesi'nden mezun olmuştur. 1998 yılında İ.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nden Hastane ve Sağlık Kurumlarında Yönetim Anabilim Dalında doktorasını bitirmiştir. 1999 yılında M.Ü. Sağlık Eğitim Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümüne öğretim görevlisi olarak geçmiş,

2000 yılında Yrd. Doç. Olmuştur. 2005 yılında İşletme Yönetim ve Organizasyon alanında Doçentliğini almıştır. Halen M.Ü. Sağlık Bilimleri Fakültesi Sağlık Yönetimi Bölümü Sağlık Politikaları Anabilim dalında çalışmaktadır. 2007 yılından itibaren fakülte kurulu ve yönetim kurulu üyeliği ve 2010 yılından itibaren dekan yardımcılığı ve bölüm başkanlığı gibi idari görevlerde bulunmaktadır.

Sağlık Hizmetlerinde Kalite Yönetimi, Sağlık Hizmetlerinde Performans Analizi, Sağlık Kurumlarında Stratejik Yönetim, Sağlık Politikaları, Çağdaş Yönetim Teknikleri konusunda lisans ve yüksek lisans programlarında ders vermektedir. Bu konularda yapılmış uluslararası ve ulusal makaleleri ve bulunmaktadır. Sağlık hizmetlerinde kalite konusunda Ulusal birçok projede çalışmıştır.

Yrd. Doç. Dr. Nezih Varol

*Halk Sağlığı ve Adli Tıp Uzmanı
Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi
Adli Tıp ABD Başkanı*

1960 Erzurum doğumlu olup, Ankara Çankaya İlkokulu, Ankara Sarar ilkokulu, İstanbul Mehmet Karamancı İlkokulu ve Fevziye Mektepleri, Vakfı Özel Işık Lisesinden temel eğitimi alarak, 1984 yılında mesleki eğitimini Cerrahpaşa (Edirne) Tıp Fakültesinden alarak mezun olmuştur. Çalışam yılları içinde Üroloji kliniğinde volanter asistanlık, Sağlık Ocağı Hekimliği, dializ hekimliği, Acil Servis hekimliği yapmıştır.

Halk Sağlığı doktorası ve Adli Tıp Uzmanlığı sonrası Kartal Adli Tabipliği görevinde bulunmuştur.

1998 yılında Marmara Üniversitesinde öğretim üyeliğine başlamış ve Sağlık Hukuku, İşçi Sağlığı, Halk Sağlığı, Araştırma Yöntemleri, Sağlık Eğitimi, Koruyucu Sağlık Hizmetleri, Sağlık Yönetimi, Sağlık Politikaları, gibi dersleri vermiştir.

Sağlık Bilimleri Fakültesinde, ABD Başkanlığı, Bölüm Başkanlığı ve Dekan Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur.

2000 yılından beri Sağlık Hukuku ve Sağlık Yönetimi alanında özel ve kamu hastaneleri ile uzmanlık derneklerine danışmanlık vermeye başlamıştır.

TJOD (Türk Jinekoloji ve Obstetrik Derneği)'e danışmanlık verirken,

2007 yılında Türk KBB Baş Boyun Cerrahisi Derneğinde,

2008 yılında ise TOTBİD - Türk Ortopedi Uzmanları Birliği Derneğinde "Sağlık Hukuk Birimi" kurmuştur.

TİSK (Türkiye İşverenler Sendikası Konfederasyonu) danışmanı olarak IPEC (Çocuk emeğinin Sonlandırılması Projesi) Pendik Çalışan Çocuklar Bürosu Kuruculuğunda bulunmuş ve halen koordinatör olarak göreve devam etmektedir.

Fişek Enstitüsü Çalışan Çocuklar Bilim ve Eylem Merkezi Vakfı Denetleme Kurulu, Türk Hekimleri Dostluk ve Yardımlaşma Derneğinde genel sekreterlik, Kartal İlçe İnsan Hakları Kurulu üyesi ve Kartal Maltepe Cezaevi İzleme Kurulu Başkanıdır.

2011 yılı Ocak ayında Maltepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp ABD Başkanı olarak öğretim üyeliği görevine devam etmektedir.

Prof. Dr. Selim Zaim

Selim Zaim 22/09/1962 de İstanbul'da doğmuştur. İTÜ Makine Fakültesinden 1986 yılında mezun olmuştur. 1987-1995 yılları arasında İstanbul Üniversitesi'nde İşletme Fakültesi'nde Üretim Yönetimi Kürsüsü'nde asistan olarak çalışmış bu süreçte yüksek lisans ve doktora eğitimini tamamlamış ve 1994'te doktor olmuştur. Daha sonra ABD'de Cornell Üniversitesi'nde post doktora çalışması yapmış, Türkiye'ye döndükten sonra 2002'de doçent, 2007'de de profesör olmuştur. Halen Fatih Üniversitesi İşletme bölümünde öğretim üyesidir.

Araş. Gör. Orhan Zengin

Marmara Üniversitesi, Sağlık Eğitim Fakültesi, Sağlık Yönetim Bölümünden mezun olan Orhan Zengin halen Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri fakültesinde Sağlık Yönetimi Bölümünü, Sağlık Ekonomisi ABD da Araştırma görevlisi olarak çalışmaktadır.

- DİZİN -

A

aile hekimliği, 9, 266, 268, 291, 293, 313, 315, 320, 322, 325, 364, 365, 421, 422, 423, 424
aile sağlığı merkezi, 10, 93, 315, 326, 525
akreditasyon, 21, 65, 82, 252, 298, 368
anova, 537, 544, 545, 546, 549
araştırma, 4, 26, 29, 41, 56, 70, 75, 93, 95, 96, 117, 135, 151, 158, 160, 183, 185, 197, 216, 230, 231, 239, 250, 274, 276, 279, 299, 306, 311, 373, 402, 411, 414, 444, 445, 446, 456, 475, 478, 484, 487, 494, 495, 496, 499, 500, 501, 504, 505, 506, 507, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 518, 520, 521, 522, 523, 524, 526, 527, 529, 531, 542, 543, 548, 563, 564, 569, 570, 571, 572, 573

B

bağıl risk, 504
bağımlı grup, 548
bağımsız grup, 537
başhekim, 26, 29, 106, 117
başhemşire, 27, 28, 31, 43, 44, 63, 106, 357
bias, 525
bilgi, 2, 5, 14, 15, 21, 23, 24, 25, 27, 28, 36, 37, 39, 41, 44, 45, 46, 48, 49, 50, 52, 55, 59, 64, 66, 69, 74, 79, 80, 84, 91, 93, 95, 98, 99, 100, 102, 105, 107, 108, 109, 114, 115, 116, 120, 126, 127, 135, 141, 149, 151, 152, 153, 166, 169, 176, 180, 181, 185, 187, 190, 193, 195, 201, 202, 204, 209, 217, 218, 219, 220, 224, 228, 231, 238, 241, 251, 252, 253, 255, 267, 270, 285, 298, 315, 322, 370, 373, 380, 381, 394, 413, 438, 439, 440, 441, 445, 447, 457, 463, 470, 471, 473, 474, 475, 476, 478, 479, 485, 494, 496, 505, 506, 507, 508, 511, 512, 513, 515, 517, 521, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 545, 547, 549, 560, 567, 570, 572
bürokrasi, 86

C

ceza, 24, 184, 298, 373, 393, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 417, 435, 449, 450, 474
cinsiyet, 94, 96, 202, 385, 437, 469, 504, 505, 526, 528, 530, 537, 545, 568
çağdaş, 4, 129, 186, 188, 197, 198

D

dağılım, 496, 497, 506, 517, 535, 538, 539, 540, 541, 542, 546, 551, 558
davranış, 67, 77, 79, 80, 111, 113, 118, 176, 190, 206, 238, 253, 280, 369, 371, 400, 486, 531
ddk, 83
değişim, 11, 78, 102, 117, 127, 128, 170, 188, 206, 219, 236, 237, 273, 368, 492
devlet, 8, 9, 24, 30, 52, 54, 55, 83, 84, 196, 215, 239, 256, 270, 272, 301, 357, 364, 377, 421, 432, 449, 450, 461, 489, 563
dış kaynak, 107

dikey, 24, 25, 68, 71, 76, 93, 96, 105, 113, 114, 115, 127, 132
doktor, 13, 80, 93, 109, 111, 112, 114, 159, 160, 166, 167, 169, 170, 171, 172, 173,
174, 175, 194, 197, 280, 282, 326, 367
dozaj, 279

E

ekipman, 135, 140, 146, 246, 260, 263, 323
ekonomi, 29, 31, 41, 149, 236, 237, 238, 240, 241, 244, 246, 248, 251, 291
envanter, 134, 212
etik, 368, 456, 483, 487, 490
etik, 378, 486
etkililik, 268, 275, 281
etkinlik, 287
etkinlik, 9, 95, 572

F

faaliyet, 84, 85, 103, 104, 106, 109, 121, 122, 130, 134, 135, 138, 156, 175, 180, 183,
191, 197, 208, 209, 211, 229, 245, 272, 285, 408, 490
finansman, 65, 85, 109, 241, 243, 281, 296, 300, 322
fisher, 551, 559
fiyat, 34, 124, 130, 148, 166, 168, 192, 237, 238, 239, 251, 252, 254, 261, 277, 278,
281, 286
fonksiyon, 146, 147, 152

G

geçerlik, 531
gelir, 17, 18, 37, 38, 49, 69, 70, 78, 81, 88, 89, 140, 142, 153, 155, 180, 227, 236, 237,
238, 259, 260, 278, 279, 282, 296, 298, 299, 302, 304, 310, 312, 326, 417, 425,
443, 464, 471, 479, 504, 515, 518, 523, 529, 545, 565, 569
gider, 3, 7, 296, 301, 311, 322, 339, 353, 354, 356
girdi, 152, 153, 154, 163, 164, 165, 170, 176, 191, 201, 225, 261, 263
görel risk, 504
görev, 4, 8, 9, 11, 15, 24, 25, 28, 29, 30, 31, 32, 36, 38, 40, 41, 44, 45, 46, 48, 52, 53,
57, 59, 60, 61, 62, 68, 69, 72, 82, 87, 93, 96, 179, 187, 195, 196, 200, 209, 219,
220, 221, 225, 242, 243, 307, 311, 316, 317, 319, 366, 369, 374, 381, 382, 383,
438, 439, 445, 447, 465, 489, 490
güvence, 85, 115, 135, 171, 200, 202, 373, 452, 453, 456, 467, 514

H

hasta, 5, 11, 17, 19, 25, 26, 27, 32, 33, 34, 35, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 48, 49, 51, 53,
54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 65, 66, 67, 69, 72, 73, 74, 75, 79, 80, 86, 87, 88,
93, 95, 96, 101, 107, 109, 112, 113, 122, 125, 126, 137, 138, 142, 148, 155, 157,
159, 162, 165, 166, 167, 169, 170, 171, 176, 179, 180, 181, 193, 198, 199, 209,
212, 222, 241, 242, 243, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 258, 259,
260, 262, 266, 268, 273, 276, 280, 285, 286, 299, 300, 305, 314, 316, 324, 325,

- 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 387, 389, 394, 395, 398, 399, 400, 401, 408, 409, 410, 428, 430, 432, 436, 438, 439, 440, 441, 443, 446, 447, 448, 449, 450, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 472, 473, 475, 476, 477, 478, 481, 485, 486, 487, 490, 491, 502, 503, 504, 507, 511, 512, 514, 525, 528, 530, 533, 535, 548, 553, 571
- hasta hakları, 3, 7, 11, 368, 382, 392, 398, 427, 465, 467, 469, 470, 473, 475, 476, 477, 478, 479, 481, 485
- hastane, 10, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 28, 31, 32, 36, 37, 40, 41, 42, 44, 45, 53, 54, 55, 56, 57, 59, 60, 61, 62, 65, 66, 68, 70, 72, 73, 79, 87, 89, 91, 95, 96, 98, 109, 117, 122, 135, 136, 137, 138, 139, 147, 150, 167, 168, 169, 170, 175, 176, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 185, 193, 196, 197, 209, 211, 220, 222, 223, 224, 225, 231, 249, 251, 258, 260, 264, 268, 284, 298, 299, 306, 309, 313, 357, 372, 404, 406, 408, 425, 490, 491, 504, 510, 514, 518, 530, 546, 549, 563
- hastane müdürü, 8, 358, 363
- hekim, 68, 72, 80, 92, 112, 196, 249, 254, 363, 367, 369, 371, 372, 373, 374, 377, 387, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 420, 426
- hemşire, 44, 45, 47, 329, 340, 363
- hiyerarşi, 23, 69, 81, 150
- hizmet, 5, 6, 15, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 28, 31, 34, 36, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 46, 49, 53, 55, 57, 59, 60, 62, 63, 67, 68, 70, 72, 73, 74, 75, 78, 81, 82, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 95, 96, 98, 99, 102, 103, 105, 107, 108, 111, 112, 114, 117, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 129, 130, 133, 135, 137, 138, 140, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 153, 155, 156, 157, 161, 165, 167, 168, 169, 171, 173, 174, 175, 176, 177, 179, 180, 182, 186, 192, 193, 195, 196, 197, 199, 201, 204, 205, 207, 209, 210, 214, 215, 219, 221, 223, 230, 240, 241, 244, 245, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 258, 259, 260, 263, 266, 271, 277, 287, 296, 297, 298, 300, 301, 302, 303, 306, 311, 312, 313, 315, 319, 322, 323, 324, 326, 340, 367, 368, 369, 370, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 408, 423, 424, 425, 438, 439, 468, 469, 470, 473, 478, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 501, 507, 509, 524, 528, 530, 531, 546, 569, 573
- hukuk, 20, 21, 29, 148, 243, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 374, 377, 380, 381, 382, 383, 386, 387, 392, 393, 400, 407, 417, 469, 473, 475, 487, 490

İ

- idare, 24, 29, 30, 32, 52, 60, 64, 85, 87, 89, 132, 137, 152, 240, 296, 302, 359, 387, 391, 393, 425, 427, 449, 450
- ilaç, 4, 5, 30, 33, 35, 38, 39, 45, 46, 48, 63, 74, 84, 90, 244, 247, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 297, 298, 318, 334, 386, 444, 446, 467, 490, 507, 510
- iletişim, 6, 16, 24, 51, 68, 76, 79, 80, 81, 99, 105, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 119, 127, 132, 156, 157, 167, 171, 173, 204, 258, 260, 296, 510, 566
- insan kaynakları, 9, 105, 121, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 194, 195, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 208, 209, 210, 211, 214, 216, 217, 218, 219, 220, 225, 228, 229, 230, 231, 511
- insidans, 266, 497, 498, 503

K

kamu, 21, 27, 68, 74, 75, 76, 78, 82, 88, 89, 95, 96, 118, 168, 180, 184, 267, 278, 280, 282, 286, 292, 294, 383, 402, 424, 425, 426, 449, 450, 508
kanun, 18, 29, 71, 73, 74, 84, 85, 89, 93, 172, 173, 276, 301, 311, 315, 369, 375, 380, 381, 382, 383, 384, 386, 392, 398, 413, 418, 419, 422, 424, 425, 426, 427, 436, 437, 444, 449, 452, 466, 467, 468, 474, 475, 482, 489
kâr, 125, 153, 171, 179, 180, 238, 239, 243, 250, 251, 261, 269, 312, 425
karar verme, 78, 99, 100, 205, 217, 224, 268, 270, 398, 420, 495
kartopu, 510, 518
ki-kare, 537, 548, 550, 551, 552, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 562, 567
kohort, 496, 502, 503, 516, 570
kolmogorov-simirnov, 559, 560
kontrol, 17, 21, 26, 30, 31, 34, 35, 36, 38, 40, 41, 43, 44, 46, 48, 49, 51, 52, 54, 56, 58, 59, 60, 65, 67, 68, 69, 70, 71, 78, 95, 96, 101, 114, 115, 116, 125, 131, 133, 136, 142, 146, 147, 149, 153, 162, 193, 211, 243, 248, 249, 251, 252, 254, 255, 256, 258, 259, 261, 262, 277, 286, 289, 296, 298, 299, 312, 315, 321, 377, 381, 393, 468, 496, 504, 506, 508, 511, 516, 520, 525, 526, 527, 546, 566, 572
koordinasyon, 42, 64, 85, 86, 102, 106, 111, 112, 113, 120, 190
korelasyon, 564
kurum, 16, 22, 25, 29, 32, 33, 42, 44, 47, 48, 53, 61, 62, 64, 71, 77, 78, 79, 82, 83, 84, 86, 95, 96, 97, 98, 103, 108, 117, 147, 154, 167, 171, 186, 197, 202, 203, 205, 208, 212, 217, 218, 220, 224, 225, 226, 227, 229, 250, 259, 276, 280, 303, 306, 307, 312, 325, 376, 384, 388, 407, 408, 436, 437, 438, 440, 442, 446, 447, 448, 449, 450, 456, 469, 470, 472, 475, 478, 484, 485, 491, 508, 512, 563
kültür, 49, 190, 191, 284, 486

L

laboratuvar, 26, 93, 94, 130, 138, 196, 197, 262, 263, 274, 284, 298, 409, 424, 444, 481, 495, 515
lider, 78, 109, 111, 131, 133, 135
liyakat, 14, 16, 76

M

maaş, 22, 77, 195, 241, 564, 565, 566
makro, 64, 195, 209, 237, 238, 239, 241, 242, 273
maliyet, 10, 40, 65, 105, 107, 121, 124, 127, 128, 133, 139, 148, 149, 163, 168, 170, 186, 191, 201, 208, 244, 245, 246, 247, 248, 250, 251, 254, 256, 257, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 275, 276, 281, 285, 286, 292, 299, 300, 312, 322, 323, 324, 326, 327, 328, 329, 330, 332, 333, 335, 336, 338, 364, 491, 508, 549
malpraktis, 326, 366, 375
mantel-haenszel, 556
matriks, 22, 25, 26, 27, 68, 75, 105, 106, 111, 114, 125, 231
medyan, 540
mikro, 64, 195, 209, 237, 238, 239, 240, 241, 409
mod, 538, 540

motivasyon, 76, 77, 78, 85, 101, 110, 111, 190, 196, 250
muayene, 26, 32, 33, 34, 36, 37, 45, 47, 48, 49, 51, 56, 59, 61, 63, 95, 96, 98, 112,
127, 130, 160, 303, 305, 306, 324, 325, 386, 396, 405, 408, 424, 428, 429, 434,
477, 478, 502, 530, 536
muhasebe, 20, 23, 24, 29, 101, 109, 126, 152, 261, 296, 298, 312, 322, 359, 512
müşteri, 88, 121, 123, 124, 127, 128, 129, 130, 132, 133, 134, 135, 136, 147, 148, 156,
157, 158, 175, 176, 177, 179, 205, 248, 251, 252, 253, 259, 491

N

nakit, 154, 155
nicelik, 102, 186, 194, 199, 209, 313, 369, 515
nitelik, 41, 104, 105, 153, 186, 194, 195, 199, 205, 209, 220, 222, 252, 313, 369, 438,
470, 484, 515, 551
nobel, 117, 119, 232, 244, 291, 364, 378
normal dağılım, 496, 538, 539, 541
normal dağılıma uygunluk, 541, 549, 560

O

odak, 14, 109, 113, 122, 128
odak, 146
odds ratio, 505
olasılıklar oranı, 505, 568
operasyon, 121
oran, 134, 186, 201, 243, 271
orta kademe, 22
ortalama, 54, 70, 134, 147, 183, 193, 197, 210, 249, 262, 265, 279, 282, 324, 325, 334,
400, 496, 497, 498, 500, 525, 530, 537, 540, 541, 542, 568
ortanca, 537, 540

Ö

örgüt, 16, 105, 114, 190, 214
örnek, 41, 44, 71, 72, 84, 138, 142, 144, 165, 193, 200, 214, 220, 249, 266, 270, 276,
284, 306, 382, 384, 385, 386, 468, 497, 498, 499, 501, 503, 504, 506, 509, 512,
518, 519, 523, 524, 526, 530, 537, 540, 542, 550, 554, 559, 564, 567, 570
özel hastane, 560
özel hastane, 563

P

p değeri, 524, 547, 548, 554, 556, 559
paydaş, 490
pazarlama, 10, 97, 121, 126, 129, 130, 132, 151, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 167,
171, 172, 173, 174, 176, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 271, 465, 491
performans, 24, 69, 78, 82, 98, 101, 113, 116, 133, 134, 190, 196, 214, 220, 221, 222,
223, 225, 229, 259, 263, 267, 295, 303, 304, 306, 307, 310, 313, 323, 325, 365
plan, 537, 569, 571

plan, 8
politika, 294
prevalans, 266, 497, 498, 499, 500, 506
proje, 25, 26, 27, 28, 67, 68, 75, 81, 105, 106, 107, 114, 146, 147, 156, 174, 176, 268,
513, 514, 520, 521, 528, 569, 572
prospektif, 502

R

rastgele sayılar, 518, 519
rastgele sayılar tablosu, 574
regresyon, 564, 565, 566, 567, 568
rekabet, 98, 106, 107, 121, 122, 126, 127, 128, 129, 130, 132, 133, 134, 140, 145, 149,
172, 180, 181, 186, 190, 224, 229, 251, 252, 253, 278, 433
rölatif risk, 503

S

sağlık, 4, 5, 6, 9, 11, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 35, 39,
41, 43, 45, 46, 47, 48, 51, 52, 53, 55, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76,
77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98,
99, 100, 101, 102, 103, 105, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 117, 118, 122,
124, 125, 127, 135, 136, 140, 144, 149, 151, 152, 153, 154, 156, 157, 158, 159,
160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175,
176, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197,
198, 200, 201, 203, 207, 209, 211, 212, 215, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 227,
229, 230, 231, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252,
253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268,
269, 270, 271, 274, 275, 276, 277, 280, 281, 282, 284, 285, 286, 287, 292, 294,
296, 297, 298, 299, 300, 301, 303, 305, 312, 313, 314, 315, 319, 320, 321, 322,
324, 326, 327, 340, 358, 364, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 375, 376,
377, 378, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 390, 391, 394, 398, 402,
406, 407, 409, 415, 422, 423, 424, 425, 426, 430, 432, 436, 437, 438, 439, 440,
441, 442, 443, 446, 447, 448, 450, 453, 455, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470,
471, 472, 473, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 484, 485, 487, 488, 489, 490,
491, 492, 494, 495, 496, 502, 503, 504, 505, 506, 508, 509, 510, 511, 512, 514,
515, 519, 524, 526, 528, 530, 532, 535, 536, 547, 549, 552, 556, 557, 558, 564
sağlık hizmeti, 73, 82, 86, 88, 168, 195, 198, 252, 259, 262, 270, 368, 384
serbestlik derecesi, 552
sermaye, 54, 90, 121, 133, 147, 167, 201, 238, 241, 246, 250, 254, 301, 302, 303, 306,
311, 312, 359
sevk, 28, 31, 73, 74, 89, 112, 132, 152, 167, 250, 258, 259, 424, 438, 470
sigorta, 4, 65, 68, 72, 146, 168, 169, 177, 188, 250, 256, 258, 259, 270, 273, 278, 281,
285, 286, 297, 388, 487
sosyal güvenlik, 23, 74, 168, 174, 197, 279, 280, 326, 438
sosyo-ekonomik, 198, 199
standart hata, 532, 542

standart sapma, 496, 500, 532, 541, 542
strateji, 11, 65, 107, 129, 131, 133, 134, 145, 148, 203, 492
süreç, 27, 101, 117, 121, 124, 129, 132, 133, 135, 136, 140, 142, 146, 148, 169, 170,
205, 206, 209, 217, 219, 226, 229, 282, 485

T

t testi, 537, 543, 544, 547, 549, 567, 568
tabakalı örnekleme, 517, 530
talep, 6, 21, 88, 103, 124, 125, 126, 128, 135, 136, 137, 146, 153, 154, 155, 156, 157,
159, 166, 167, 168, 172, 174, 175, 177, 192, 199, 200, 244, 245, 248, 252, 254,
255, 256, 257, 258, 259, 260, 286, 431, 439, 441, 447, 471, 475, 476, 483, 484,
487, 489
tedavi, 17, 18, 20, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 42, 43, 45, 50,
63, 65, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 75, 78, 79, 80, 84, 85, 86, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96,
107, 113, 120, 138, 141, 142, 155, 162, 163, 165, 167, 169, 170, 171, 174, 176,
195, 196, 197, 198, 199, 200, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250,
251, 252, 254, 255, 256, 257, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 267, 268, 269,
270, 274, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 296, 297, 299, 300,
313, 314, 367, 368, 369, 373, 375, 377, 381, 384, 385, 387, 389, 391, 392, 393,
394, 395, 396, 397, 398, 399, 401, 405, 407, 408, 413, 415, 416, 424, 428, 429,
432, 439, 442, 444, 447, 454, 455, 457, 468, 469, 471, 472, 475, 477, 478, 481,
488, 489, 490, 492, 494, 502, 508, 517, 532, 546, 549
tepe değeri, 540
tüketici, 238, 252, 253, 255

U

uygarlık, 198
uzman, 39, 49, 101, 207, 306, 308, 309, 326, 357, 361, 362, 363, 390
uzmanlık, 12, 17, 25, 27, 31, 32, 33, 36, 43, 63, 67, 75, 88, 96, 101, 109, 111, 112,
114, 137, 153, 156, 158, 167, 174, 176, 182, 183, 184, 249, 250, 285, 313, 314,
357, 368, 390, 408, 409, 424, 490, 508

Ü

ücret, 21, 33, 66, 74, 76, 77, 82, 86, 87, 88, 111, 195, 200, 204, 223, 224, 228, 230,
242, 250, 253, 255, 258, 302, 312, 326, 340, 395, 430, 432, 438, 439, 490
üniversite hastanesi, 82, 95
üretim, 10, 15, 16, 78, 91, 95, 97, 98, 104, 105, 106, 121, 122, 123, 124, 125, 126,
127, 128, 132, 134, 136, 140, 141, 142, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 152, 153,
154, 186, 187, 192, 197, 201, 211, 215, 226, 236, 238, 239, 240, 242, 251, 257,
271, 296, 301, 302, 312
ürün, 96, 128
ürün, 145, 146

V

vakıf, 298

varyans, 541, 544, 545, 546

verimlilik, 8, 11, 104, 109, 138, 145, 148, 149, 166, 175, 201, 203, 208, 210, 219, 224, 225, 231, 261

vizyon, 100, 103, 104, 295, 493

Y

yatak, 45, 46, 61, 67, 95, 137, 212, 220, 253, 263, 264, 309, 490

yates düzeltmesi, 558, 559

yetki, 15, 16, 27, 28, 29, 52, 56, 68, 106, 109, 113, 174, 176, 181, 199, 203, 311, 369, 382, 389, 390, 415, 440, 470

yönetici, 4, 14, 15, 16, 22, 25, 26, 27, 64, 68, 75, 76, 78, 87, 89, 98, 99, 101, 106, 111, 114, 115, 198, 203, 218, 224, 228, 322, 327, 381, 425, 511, 528

yönetim, 4, 6, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 27, 64, 67, 68, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 85, 86, 87, 89, 97, 98, 99, 105, 108, 109, 110, 112, 115, 118, 119, 121, 123, 126, 127, 129, 131, 132, 140, 147, 149, 153, 156, 181, 182, 188, 191, 195, 197, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 207, 209, 219, 220, 224, 225, 229, 231, 248, 298, 301, 311, 327, 378, 425, 474, 487, 491

Z

zaman, 18, 22, 25, 27, 32, 36, 37, 45, 46, 47, 50, 64, 66, 67, 69, 71, 73, 75, 80, 90, 106, 108, 113, 115, 123, 124, 125, 126, 127, 130, 134, 140, 144, 147, 156, 161, 168, 169, 183, 188, 190, 191, 192, 198, 200, 201, 203, 205, 206, 211, 214, 215, 217, 219, 221, 225, 237, 238, 239, 242, 244, 251, 252, 254, 255, 258, 259, 260, 261, 262, 266, 268, 274, 278, 283, 285, 286, 288, 290, 298, 311, 312, 313, 323, 326, 332, 340, 367, 370, 376, 385, 387, 393, 395, 398, 399, 443, 447, 448, 454, 456, 463, 464, 471, 476, 479, 487, 491, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 505, 506, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 519, 521, 524, 526, 527, 529, 533, 534, 542, 543, 544, 547, 549, 562, 567, 568, 571

zarar, 16, 91, 197, 200, 242, 245, 257, 260, 263, 282, 302, 371, 372, 375, 387, 399, 400, 401, 412, 421, 429, 442, 444, 445, 449, 450, 454, 481, 484, 489, 491, 527, 571